

سقوط آرام اقتصاد زنانی که تنها نان آور خانه اند

بوم گردی در بحران هویت

روایت موج نوی بوم گردی و لزوم احیای مفهومی سی ساله

۵۰۴

تجدیدپذیرها در مسیر گذار از حمایت دولتی به رقابت

اعتراضات و تحریم‌ها دوسالانه ونیز را لرزاند

۶

هنر در پس زمینه جنگ

اعتراضات و تحریم‌ها دوسالانه ونیز را لرزاند

۸

آزادی امیدمعماریان دامپزشک و فعال

محیط زیست پس از ۲۱ روز

۱

جنگ الگوی سفرها را تغییر داد

۵

یادداشت

«مکران» قصه‌ای از سنگ موج و انسان

ایدرام رفیعی | پژوهشگر علوم زمین |

۵

دیدگاه

برداشت درختان شکسته و افتاده الزام قانونی نیست

حنیف رضا گلزار | کنشگر محیط زیست و منابع طبیعی |

۳

بلا تکلیفی دانش آموزان در سایه جنگ کنکوری‌ها در انتظار یک تاریخ قطعی

۲

گفت‌وگوی «پیام ما» با معاون جنگل سازمان منابع طبیعی کشور درباره برداشت درختان شکسته از «جنگل‌های هیرکانی»

هیرکانی در آزمون سیاست تازه جنگلداری

آنچه امروز به عنوان برداشت درختان شکسته و افتاده مطرح می‌شود صرفاً برداشت نیست بلکه مجموعه‌ای از اقدامات فنی و حفاظتی در قالب طرح جنگلداری نوین است

خبر

آزادی ایمان معماریان، دامپزشک و فعال حیات وحش، پس از ۲۱ روز

دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار به ذکر مثالی پرداخت و اظهار کرد: «یکی از اقدامات زودبازده که در یکی از بندهای برنامه جامع مقابله با گردوغبار به آن اشاره شده، ضرورت مدیریت چرای دام در مناطق غبارخیز است و پروانه‌های چرای دام باید مورد بازبینی قرار بگیرد.» رایگانی در پایان گفت: «پای کوبی دام‌ها در مناطق غبارخیز موجب می‌شود خاک در معرض هوا قرار بگیرد و به مناطق دیگر منتقل شود اما کنترل چرای مفرط می‌تواند به سرعت موجب کاهش گردوغبار منطقه شود. به همین علت روی این موضوع تمرکز شده‌ایم و به موفقیت آن خوشبین هستیم. سازمان منابع طبیعی هم با ما همراه و همفکر است.»

اولویت‌بندی می‌شوند و تا یک ماه و نیم آینده اولویت‌بندی‌ها مشخص می‌شود تا اعتبارات سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان منابع طبیعی بر اولویت‌های اصلی متمرکز شود.» دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار درباره کار در نظر گرفته‌ایم، برنامه مقابله با گردوغبار در این منطقه را در حال تدوین هستیم. به حل این مساله بخش زیادی از گردوغبار تهران، کرج و قزوین با منشأ محلی را مدیریت کنیم.»

دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار با بیان اینکه کانون‌های متعددی در نقاط مختلف کشور که تعداد زیادی را تحت تأثیر قرار می‌دهند، جزو کانون‌های گردوغبار اولویت دار هستند، گفت: «کانون‌های اطراف اهواز، جازموریان در سیستان و بلوچستان، برخی زمین‌های کشاورزی اصفهان و کرمان، جزو اولویت‌های اصلی مدیریت گردوغبار هستند و اعتبارات به آن‌ها

دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار از به‌روزرسانی نقشه کانون‌های گردوغبار با همراهی برخی دستگاه‌ها خبر داد و گفت: «در فاز بعدی کانون‌های گردوغبار اولویت‌بندی می‌شوند و تا یک ماه و نیم آینده اولویت‌بندی‌ها مشخص می‌شود.» «بهبود رایگانی» افزود: «طی سال گذشته به علت خشکسالی کشور در بررسی تصاویر ماهواره‌ای متوجه شدیم که بیش از ۱۰ میلیون هکتار کانون‌های فوق بحرانی فرسایش بادی و کانون گردوغبار در کشور داریم که تقریباً همه آن‌ها فعال بودند.»

دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار افزود: «نقشه کانون‌های گردوغبار با همراهی دستگاه‌هایی مانند سازمان زمین‌شناسی، آکشافات معدنی، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، سازمان هواشناسی، سازمان نقشه برداری و سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح در حال به‌روزرسانی است و طی یکی دو هفته آینده نهایی می‌شود.» «نقشه کانون‌های گردوغبار با همراهی دستگاه‌هایی مانند سازمان زمین‌شناسی، آکشافات معدنی، سازمان هواشناسی، سازمان نقشه برداری و سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح در حال به‌روزرسانی است و طی یکی دو هفته آینده نهایی می‌شود.» رایگانی اضافه کرد: «در فاز بعدی بر اساس قرارداد منعقدشده، خروجی‌های نقشه‌ها به دست می‌آید و کانون‌های گردوغبار اولویت‌بندی می‌شوند و تا یک ماه و نیم آینده اولویت‌بندی‌ها مشخص می‌شوند تا اعتبارات سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان منابع طبیعی بر اولویت‌های اصلی متمرکز شود.»

دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گردوغبار درباره کانون‌های گردوغبار اولویت دار گفت: «دشت سیلابی صالحیه و ائنه آباد یک از کانون گردوغبار است که تهران، کرج و قزوین و حتی برخی مواقع رشت را تحت تأثیر قرار می‌دهد بنابراین تمرکز خیلی زیادی در سال جاری و سال آینده برای مدیریت این کانون گردوغبار صرف می‌کنیم. اعتبارات خوبی را برای این کار در نظر گرفته‌ایم. برنامه مقابله با گردوغبار در این منطقه را در حال تدوین هستیم. با حل این مساله بخش زیادی از گردوغبار تهران، کرج و قزوین با منشأ محلی را مدیریت کنیم.»

اهواز، جازموریان در سیستان و بلوچستان، برخی زمین‌های کشاورزی اصفهان و کرمان، جزو اولویت‌های اصلی مدیریت گردوغبار هستند و اعتبارات به آن‌ها تخصیص خواهد یافت.»

او در پاسخ به این پرسش که چه قدر می‌توان به همکاری بین بخشی برای مدیریت گردوغبار امیدوار بود؟ گفت: «فرایند مقابله با گردوغبار زمان‌بر است. به عنوان مثال اگر به نتیجه برسیم نهال‌کاری در مکانی برای مدیریت گردوغبار لازم است. تمربخشی حداقلی کاشت نهال بین ۵ تا ۱۰ سال به طول می‌انجامد. بعضی مواقع این موضوع تا ۱۰ سال ممکن است به طول بینجامد بنابراین باید بپذیریم که مدیریت گردوغبار زمان‌بر است اما ما با اولویت‌بندی، اعتبارات را به سمت اقدامات اثرخوش‌تر با هزینه پایین‌تر سوق می‌دهیم تا مردم کمتر در معرض گردوغبار قرار بگیرند.» ایسنا

تاکنون موردی از «هانتاویروس» در ایران گزارش نشده است

معاون بهداشت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با اشاره به افزایش بحث‌ها درباره هانتاویروس گفت: «تاکنون موردی از این ویروس در ایران گزارش نشده و خطر همه‌گیری آن بسیار پایین است.» «دکتر علیرضا نوری» در تشریح این خبر با اشاره به افزایش مطالب منتشر شده درباره هانتاویروس در فضای مجازی، تأکید کرد: «این ویروس جدید نیست و سال‌هاست در دنیا شناخته شده است، ضمن اینکه تاکنون هیچ موردی از نوع جدید هانتاویروس در ایران گزارش نشده و جای نگرانی وجود ندارد.» او با بیان اینکه هانتاویروس از سال‌های گذشته شناخته شده بوده و به‌طور کلی دو نوع اصلی دارد، افزود: «نوعی که بیشتر در آسیا و اروپا مشاهده می‌شود، عمدتاً تب خونریزی دهنده همراه با نارسایی کلیوی ایجاد می‌کند و نوع جدیدتر آن که بیشتر در قاره آمریکا به‌ویژه آمریکای جنوبی دیده

خبر

معاون وزیر بهداشت:

خبر

او درباره درمان این بیماری گفت: «درمان هانتاویروس مانند بسیاری از بیماری‌های ویروسی، حمایتی است و در حال حاضر دارو یا واکسن اختصاصی مؤثری برای آن وجود ندارد.» رئیس با تأکید بر اهمیت رعایت اصول بهداشتی اظهار کرد: «رعایت دستورالعمل‌ها و نکات بهداشتی می‌تواند در برابر بسیاری از بیماری‌های ویروسی، از جمله هانتاویروس، محافظت ایجاد کند. مردم نیز به شایعات و اخبار غیررسمی توجه نکنند؛ در صورت وجود هرگونه مورد مهم، وزارت بهداشت به‌صورت رسمی اطلاع‌رسانی خواهد کرد.» او افزود: «وزارت بهداشت بر اساس وظیفه ذاتی خود، آموزش‌ها و اطلاع‌رسانی لازم را به پزشکان سراسر کشور انجام داده و آزمایشگاه‌های مجهز نیز برای تشخیص این ویروس در کشور وجود دارد تا در صورت مشاهده موارد مشکوک، بررسی‌های لازم انجام شود.» معاون بهداشت وزارت بهداشت در پایان تأکید کرد: «هدف از ارائه این توضیحات، آگاهی‌بخشی و اطمینان خاطر مردم است و در حال حاضر هیچ مشکلی یا نگرانی خاصی درباره هانتاویروس در کشور وجود ندارد.»

هانتاویروس عمدتاً از طریق چوندگان به‌ویژه موش و فصولات این حیوان منتقل می‌شود در نوع جدید این ویروس درگیری ریوی و قلبی شدیدتر است

بسیار نادر است و فقط در شرایط خاص ممکن است رخ دهد؛ به‌عنوان مثال، فردی که ویروس را از چوندگان دریافت کرده، در تماس بسیار نزدیک و طولانی‌مدت در فضای بسته با فرد دیگری قرار داشته باشد. هانتاویروس عمدتاً از طریق چوندگان، به‌ویژه در کشورهای اروپایی و آمریکا هشدارهایی داده؛ اما خطر همه‌گیری آن را بسیار پایین اعلام کرده و این ویروس اساساً ویژگی‌هایی شبیه کرونا ندارد که بتواند همه‌گیری گسترده ایجاد کند.» معاون بهداشت وزارت بهداشت خاطرنشان کرد: «تاکنون هیچ موردی از نوع جدید هانتاویروس در کشور ما گزارش نشده و حتی در کشورهای اطراف ایران نیز گزارشی در این زمینه وجود نداشته است. تمرکز موارد اخیر بیشتر بر همان کشتی تفریحی بوده و افرادی که در آن حضور داشته‌اند، تحت ارزیابی و قرنطینه قرار گرفته‌اند.»

گفت‌وگوی «پیام ما» با معاون جنگل سازمان منابع طبیعی کشور

درباره برداشت درختان شکسته از «جنگل‌های هیرکانی»

هیرکانی در آزمون سیاست تازه جنگلداری

آنچه امروز به‌عنوان برداشت درختان شکسته و افتاده مطرح می‌شود صرفاً برداشت نیست

بلکه مجموعه‌ای از اقدامات فنی و حفاظتی در قالب طرح جنگلداری نوین است

-ف.ا.ن.

«برداشت درختان ریشه‌کن، شکسته و افتاده تجمعی ناشی از بروز عوامل طبیعی (طوفان، سیل، برف سنگین، لغزش و رانش وسیع) و آفت‌زده غیرقابل‌احیای جنگل‌ها (خارج از مدیریت شهرداری‌ها) و همچنین درختان خطرناک در حاشیه جاده‌های جنگلی و پارک‌های جنگلی صرفاً توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور با تأیید رئیس سازمان مزبور انجام می‌گیرد.» این متن تبصره یک ماده ۳۶ برنامه هفتم توسعه است. عزم سازمان منابع طبیعی برای اجرای این بند انتقادهای زیادی را این روزها میان گروهی از کارشناسان و فعالان حوزه منابع طبیعی به همراه داشته است. «کارمان پوره‌قدم»، معاون جنگل سازمان منابع طبیعی کشور در گفت‌وگو با «پیام ما» به این پرسش‌ها پاسخ داد، به گفته او آنچه قرار است در جنگل‌های هیرکانی انجام شود، جنگلداری نوین است نه برداشت درختان شکسته و افتاده.

جنگلداری نوین می‌تواند تمامی ابعاد حفاظت از جنگل‌ها را پوشش دهد. اتکای صرف به تعداد محدودی نیروی حفاظتی برای حفاظت از این جنگل‌ها به‌طورقطع پاسخگوی اهداف موردنظر نخواهد بود؛ بنابراین مجموعه‌ای از اقدامات احیایی، حفاظتی، پرورشی و حمایتی، از جمله موضوعات مرتبط با حریق، تجاوز به جنگل، قطع‌های غیرمجاز، تأمین امکانات و تجهیزات برای یگان حفاظت از نظر موتوروی، ماشین‌آلات، دمنده‌ها و آتش‌کوب‌ها، همچنین عملیات احیایی، جنگل‌کاری، تویم سیم‌پایه‌ها و بهسازی جاده‌های حفاظتی و دسترسی پیش‌بینی شده و در حال اجرا است. آنچه به‌عنوان برداشت درختان شکسته و افتاده مطرح می‌شود، به نظر من برداشت ناقصی از موضوع است؛ زیرا طرح جنگلداری نوین در واقع بر حفاظت، احیا و توسعه جنگل تمرکز دارد.

سازمان منابع طبیعی بحث بالا رفتن حریق یا احتمال آفت را درباره درختان شکسته و افتاده مطرح می‌کند، اما باتوجه‌به گفته کارشناسان، هم بحث آفت منتفی است و هم درختان تر که قرار است در این طرح از جنگل برداشت شوند، تأثیری در ایجاد حریق ندارند.

من نمی‌دانم کدام بخش از سازمان این موضوع را مطرح کرده و بر چه اساسی استدلال کرده که این‌ها باعث آفت یا حریق می‌شوند. اگر بخواهم دلایل اکولوژیکی آن را بیان کنم، واقعیت این است که درختان شکسته و افتاده و خشک‌ده‌ارها در مجموع در اکوسیستم‌های جنگلی بخشی از چرخه غذایی اکوسیستم جنگل محسوب می‌شوند و برای جنگل بسیار مهم هستند، چرا که برای حفظ تنوع زیستی در اکوسیستم جنگلی نقش دارند. ما نیز بر این باور هستیم که باید بخش‌هایی از درختان شکسته و افتاده متناسب با استانداردهای هر منطقه حفظ شوند. بر اساس تحقیقات و مطالعات اکولوژیک، چیزی بین ۱۰ تا ۳۰ درصد موجودی سرپای جنگل، در هر واحد سطح که ممکن است یک قطعه جنگل یا یک حوضه باشد، باید به‌صورت درختان شکسته، افتاده و خشک‌ده‌ار در اکوسیستم باقی بماند. دلیل آن هم این است که این عناصر در واقع منشأ حفظ تنوع زیستی هستند، برخی آفات و بیماری‌هایی که ممکن است به درختان زنده حمله کنند را جذب می‌کنند و چرخه غذایی را در اکوسیستم همواره پویا نگه می‌دارند؛ بنابراین ما نیز تأکید داریم که بخشی از درختان شکسته، افتاده و ریشه‌کن باید در اکوسیستم دست‌نخورده باقی بماند و حفظ شود. در خصوص موضوع حریق نیز باید گفت درختان شکسته و افتاده به‌خودی‌خود عامل ایجاد حریق نیستند و باعث آتش‌سوزی نمی‌شوند، اما باید توجه داشت که آتش‌سوزی در جنگل‌های ما عموماً به‌صورت سطحی رخ می‌دهد؛ یعنی در ابتدا لاش‌برگ‌های کف جنگل دچار حریق می‌شوند و سپس آتش گسترش پیدا می‌کند. اگر در برخی مناطق، تجمع انبوهی از درختان شکسته

قانون‌آمده، شناسایی شده‌است؛ فاصله‌تا جاده‌ها و مسیرهای دسترسی بررسی شده و امکان خروج آن‌ها ارزیابی شده، چون قصد نداریم مسیر جدیدی در جنگل باز کنیم. آن بخشی که برای اکوسیستم لازم است باقی می‌ماند و آنچه مازاد است قابل برنامه‌ریزی خواهد بود. همه این‌ها در فرم‌های خاص ثبت شده‌است.

مشخص است چه حجمی از برداشت انجام خواهد شد؟

عددی که من خدمت شما عرض می‌کنم مربوط به موجودی این درختان است و به این معنا نیست که همه این مقدار باید خارج شود، چون بخشی از آن برای بایر باید نیاز اکوسیستم جنگل باقی بماند. آن چیزی که در مجموع این طرح در ۲۸ حوضه برآورد شده، در قطعاتی که موردبررسی قرار گرفته‌اند، حدود ۱۳ تا ۱۴ هزار مترمکعب شناسایی شده است. اما این به این معنا نیست که همه این مقدار خارج خواهد شد. بخشی از آن، بر اساس شاخص‌های اکولوژیک از جمله برای تأمین مواد غذایی جنگل، حفظ تنوع زیستی، و پایداری میکروارگانیسم‌های جنگل و سایر کارکردهای اکوسیستم باید در جنگل باقی بماند؛ این بخش در چرخه طبیعی اکوسیستم باید حفظ شود. در نهایت، تنها در صورتی که مازاد بر نیاز اکوسیستم وجود داشته باشد، برای آن برنامه‌ریزی و استفاده می‌شود.

آقای عارف معاون اول رئیس‌جمهور گفته بود در این موضوع افکار عمومی اقناع شود، ولی به نظر می‌رسد شما به مرحله اجرایی رسیده‌اید؛ اما به این موضوع نپرداخته‌اید.

مطالعات انجام شده و طرح‌ها آماده اجرا شده‌اند، اما آن بخشی که اکنون برخی از دوستان و کنشگران دغدغه و نگرانی نسبت به آن دارند هنوز به مرحله اجرا درنیاآمده است. عرض کردم آن تعداد از عرصه‌هایی که در حال حاضر برای طرح جنگلداری نوین مجری برای آن‌ها تعیین شده، عمدتاً مربوط به طرح‌های زراعت است و طرح‌های پرورشی است که اکنون در حال اجرا هستند. ما برای اجرای طرح‌های جنگلداری، سه نشست را پیش‌بینی کرده‌ایم. برنامه‌ریزی ما بر این منوال بوده است که وقتی این طرح‌ها آماده اجرامی شوند، ابتدا چند پیوست داشته باشند که شامل یک پیوست اجتماعی، پیوست اقتصادی یا مالی، پیوست رسانه‌ای، پیوست حقوقی – اجرایی و نیز پیوست فنی می‌شود. این پیوست‌ها باید حتماً برای طرح‌ها تهیه شوند که بخشی از آن تهیه شده و بخشی نیز در دست تهیه است.

در همین راستا، سه نشست برنامه‌ریزی شده است که نشست اول چهارشنبه، در انتهای همین هفته، با حضور صاحب‌نظران، اساتید دانشگاه و متخصصان جنگل‌شناسی برگزار خواهد شد و آنچه تهیه کرده‌ایم و قصد اجرای آن را داریم در آن جلسه ارائه می‌شود تا نظرات و اصلاحات احتمالی دریافت و در طرح اعمال شود. نشست دوم با اصحاب رسانه است که همین مصاحبه نیز بخشی از آن فرایند اطلاع‌رسانی محسوب می‌شود تا مشخص شود طرح چیست، چه ابعدی دارد و چه اقداماتی قرار است انجام شود. نشست سوم نیز با تشکل‌های مردم‌نهاد، سازمان‌های مردم‌نهاد و دوستداران محیط‌زیست و کنشگرانی است که سؤال، نقد یا پیشنهاد دارند. این سه نشست حتماً پیش از اجرای کامل طرح برگزار خواهد شد تا طرح به‌صورت شفاف ارائه و نظرات دریافت شود. در صورت منطقی بودن، پیشنهادهای دریافت شده اعمال می‌شود. البته انتظار ما این است که نقدها نیز بر پایه دلایل علمی و منطقی ارائه شود.

این طرح در چند فاز انجام می‌شود؟

ما در فاز اول این طرح در ۲۸ حوضه آبخیز از مجموع ۱۰۴ حوضه آبخیز که در شمال کشور وجود دارد، را در دستور کار اجرا قرار دادیم. از این ۲۸ حوضه در فاز اول هستند، هشت حوضه آبخیز با مساحت ۱۷۱ هزار هکتار در استان گیلان قرار دارد، پنج حوضه آبخیز با مساحت ۱۵۳ هزار هکتار در استان مازندران (غرب مازندران نوشهر) است، ۱۰ حوضه آبخیز با ۲۱۷ هزار هکتار در استان مازندران ساری و پنج حوضه آبخیز با ۱۷۷ هزار هکتار در استان گلستان. مجموعاً ۲۸ حوضه آبخیز را ما در گام اول جنگلداری نوین به مرحله اجرا می‌رسانیم؛ یعنی فرایند تشریفات قانونی برای انتخاب مجری در حال طی شدن است که به مرحله اجرا برسند. صرفاً هم مبنای کار ما این تبصره یک نیست؛ الا ن ۱۰ حوضه از این ۲۸ حوضه ما بر اساس زراعت چوب دارد کار می‌شود؛ یعنی گونه‌های برداشتی از موضوع تبصره ا ماده ۳۶ در این ده حوضه اصلاً وجود ندارد. آن چیزی هم که الا ن آفات کردیم همین است؛ یعنی بخشی از طرح‌های ماست که با استفاده از طرح‌های زراعت چوب صنوبرکاری‌هایی که در گیلان بوده یا درختان سوزنی‌برگی که در ده ۷۰ کاشته شده در استان گلستان یا استان مازندران و این‌ها در رویشگاه‌های هیرکانی بوده، باید تبدیل به گونه‌های بومی پهن برگ شود. در واقع ۱۰ حوضه صرفاً در این قالب است. بقیه حوضه‌ها مجموعه عملیات در آن دیده شده و درختان ریشه‌کن و شکسته افتاده تجمعی هم در آنها دیده شده است.

درباره این ۲۸ حوضه کار مطالعاتی صورت گرفته؟

بله، ما تمام این ۲۸ حوضه را قدم‌به‌قدم کارشناسی کرده‌ایم. پارسل‌های جنگلی تعریف شده و تیم‌های کارشناسی در زمان تهیه طرح‌ها در داخل پارسل‌ها گردش میدانی داشته‌اند و آنچه مشاهده کردند را برآورد و در فرم‌های مخصوص وارد کرده‌اند؛ بنابراین دقیقاً کانون‌های درختان جمعی، همان چیزی که در

منطقه الیت نیز نشان داده که وجود حجم بالای تنه‌های شکسته و افتاده در برخی شرایط می‌تواند در عملیات اطفای حریق چالش ایجاد کند، به‌ویژه زمانی که این تنه‌ها پوسیده باشند و آتش در آن‌ها باقی بماند و خاموش‌سازی را دشوار کند.

البته در موضوع حریق «الیت» انتقادهایی مطرح است که دو سازمان منابع طبیعی و محیط‌زیست زمان طلایی اطفای را از دست دادند.

ترجیح می‌دهم وارد موضوع الیت نشوم، چون صحبت زیادی دارم.

آیا نزدیک‌شدن به انتخابات فشار نمایندگان مجلس و استاندار دلیل این برداشت نیست؟

به‌هیچ‌عنوان. شنیده‌ام بحث‌هایی درباره فشارهای سیاسی یا فشارهای مراکز تصمیم‌گیری مطرح می‌شود، اما واقعیت این است که من حداقل هیچ موردی را در این خصوص نمی‌پذیرم و تا این لحظه نیز هیچ فشاری وجود نداشته است. حتی اگر هم فرضاً چنین چیزی مطرح باشد، باز هم قابل‌پذیرش نیست، چون این موضوع کاملاً فنی، اجرایی و علمی – تخصصی است. دلیلی ندارد که در یک موضوع تخصصی مرتبط با جنگل، صرفاً به دلیل خواست یا تمایل افراد یا گروه‌ها چنین تصمیمی گرفته شود. این‌طور نیست که هر کسی خواهد بر اساس سلیقه شخصی‌کاری در جنگل انجام شود و این اتفاق بیفتند. در نهایت، افراد در یک مقطع زمانی در جایگاهی مسئولیت می‌گیرند و پس از مدتی نیز آن جایگاه را ترک می‌کنند، اما آنچه باقی می‌ماند جنگل است و تصمیمات باید بر اساس اصول علمی و فنی درباره آن اتخاذ شود.

منتقدان برداشت درختان شکسته و افتاده می‌گویند با توری که شاهد آن هستیم، جامعه محلی وضعیت دشواری نسبت به قبل دارد. در این شرایط اگر دولت چوب را از جنگل خارج کند، جامعه محلی هم این نشانه را دریافت می‌کند که باید برداشت چوب غیرمجاز بیشتری خواهد داشته باشد.

فرمایش شما کاملاً صحیح است. یکی از ابعاد اصلی اجزای همین طرح جنگلداری نوین، ایجاد اشتغال برای مردم محلی است. وقتی یک طرح با تعداد زیادی عملیات در یک منطقه اجرامی‌شود، طبیعتاً به نیروی کار بیمانکار و خدمات مختلف نیاز دارد. شما وقتی در سطح وسیع قصد تولید نهال دارید، نهال‌کاری انجام می‌دهید، سپس باید اجرا می‌کنید، نیاز به نگهداری از این پایه‌ها دارید، عملیات بنچمارک انجام می‌دهید، نیروهای قرق‌بانی به کار می‌گیرید، یا نیروی متخصص مقیم مستقر می‌کنید، همه این‌ها در واقع از نیروهای محلی استفاده می‌کند؛ چه روستاییان باشند، چه نیروهای متخصص در همان منطقه یا شهری که آن حوضه در آن قرار دارد؛ بنابراین یکی از اهداف این طرح، ایجاد اشتغال برای همین جوامع محلی است. صرفاً بحث درآمد چوب مطرح نیست؛ اصلاً نباید به موضوع چوب صرفاً به‌عنوان منبع درآمد نگاه کرد که تصور شود هدف اصلی صرفاً برداشت چوب است، اگرچه برداشت چوب بخشی از منابع مالی طرح را تأمین می‌کند، اما بخش‌های دیگری نیز وجود دارد که از طریق موافقت‌نامه‌های اعتباری تأمین اعتبار می‌شوند. آنچه برای ما اهمیت دارد این است که تمام ابعاد فنی و حفاظتی جنگل در قالب این طرح دیده شود. معمولاً وقتی از جنگل صحبت می‌شود، ذهن‌ها فقط به سمت برداشت چوب می‌رود، درحالی‌که ابعاد مختلفی وجود دارد. در این طرح تعداد زیادی پروژه احیایی، عملیات حفاظتی و مراقبتی پیش‌بینی شده است. همچنین امکانات و تجهیزات موردنیاز در هر حوضه آبخیز دیده شده است. برای هر حوضه، مدیر حوضه مستقل تعیین شده، ناظر حفاظتی و ناظر فنی مستقر شده و در کنار آن‌ها لایه‌های نظارتی در سطح شهرستان و ستاد نیز پیش‌بینی شده است. این‌ها مجموعه تمهیداتی است که برای اجرای این طرح در نظر گرفته شده است.

-ا.ن.

چوب منجر نشود. «از نگاه منتقدان، باتوجه‌به ضعف‌ها و ناتوانی‌های موجود در حوزه حفاظت و صیانت در سال‌های گذشته، این نگرانی وجود دارد که امکان کنترل این وضعیت به‌سادگی فراهم نباشد.» این کنشگر محیط‌زیست همچنین انتقادهایی نسبت به برخی اظهارنظرها مطرح شده از سوی مدیران سازمان منابع طبیعی دارد. اظهارنظرهایی که مبنی بر این‌که این سازمان از سازمان‌های مردم‌نهاد انتظار همراهی یا مشارکت در اجرای عملیات جمع‌آوری درختان شکسته و افتاده را دارد «چنین موضوعی با

برخی برآورد‌های پیشین که توسط خود سازمان منابع طبیعی انجام شده حجم کل درختان شکسته و افتاده در جنگل‌ها حدود ۳۰ هزار مترمکعب است. «چنین حجمی اساساً عددی نیست که یک سازمان بخواهد بر مبنای آن خود را درگیر یک پروژه گسترده کند و از مأموریت‌های اصلی خود که حفاظت و صیانت از جنگل‌هاست فاصله بگیرد، آن هم با وجود این سطح از چالش‌های اجتماعی که در کشور شاهد آن هستیم.»

در سال ۱۴۰۳ کارزاری در مخالفت با این برداشت شکل گرفت که بیش از ۷۵ هزار نفر آن را امضا کردند. در نشست‌هایی با حضور معاونت راهبردی دولت، از جمله در قالب جلساتی در «کافه کارزار»، تأکید شد که سازمان منابع طبیعی در صورت اجرای این طرح باید نظر افکار عمومی و سازمان‌های مردم‌نهاد حوزه محیط‌زیست را جلب کند. «دکتر عارف» معاون اول رئیس‌جمهور نیز در یکی از برنامه‌های خبری صداوسیما صراحتاً به این موضوع اشاره کردند. «بااین‌حال، اکنون عنوان می‌شود که نیازی به انعقاد افکار عمومی وجود ندارد؛ موضوعی که از نگاه منتقدان، نخطی از تاکیدات و دستوره‌های مطرح شده تلقی می‌شود و می‌تواند موجب بروز چالش با سازمان‌های مردم‌نهاد شود.»

به گفته گلزار در شرایط اقتصادی و سیاسی فعلی کشور نیز این پرسش مطرح است که وقتی جامعه محلی با بیکاری و مشکلات معیشتی مواجه است، اگر دولت اقدام به خروج گسترده چوب از جنگل کند، آیا تضمینی وجود دارد که این روند به افزایش قاچاق

ا دیدگاه |

یک منتقد اجرای تبصره یک ماده ۳۶ قانون برنامه هفتم توسعه عنوان می‌کند

برداشت درختان شکسته و افتاده الزام قانونی نیست

«حنیف رضا گلزار» کنشگر محیط‌زیست معتقد است استناد به تبصره یک ماده ۳۶ برنامه هفتم برای برداشت درختان شکسته و افتاده از جنگل‌های هیرکانی نادرست است «چند نکته در این زمینه وجود دارد. اولاً اینکه این تبصره یک ماده ۳۶ اساساً به‌هیچ‌عنوان یک قانون الزام‌آور نیست؛ یعنی سازمان را ملزم به اجرا نکرده و صرفاً عنوان «می‌تواند» را ذکر کرده است، به این معنا که آن محدودیت را برداشته است.»

به گفته این کنشگر محیط‌زیست بحث ما این است که باتوجه‌به غیرالزام‌آور بودن این قانون، چه ابصراری از جانب این سازمان وجود دارد که حتماً این تبصره یک ماده ۳۶ اجرایی شود. «آنچه ما اکنون از این سه استان شمالی دریافت می‌کنیم، به طور واضح، نشان‌دهنده هماهنگی مدیران با برخی نمایندگان این سه استان است. دلیل آن نیز انتخابات مجلس در یکی دو سال آینده عنوان می‌شود. منتأسفانه این نگاه نیز وجود دارد که نوعی همراهی سازمان منابع طبیعی در این موضوع وجود دارد. به این ترتیب آنها با استناد به این ماده قانونی غیرالزام‌آور می‌توان درآمدی برای منابع طبیعی

فرد

افراد در یک مقطع زمانی

در جایگاهی مسئولیت

می‌گیرند و پس از مدتی

آن جایگاه را ترک می‌کنند

اما آنچه باقی می‌ماند

جنگل است و تصمیمات

باید بر اساس اصول

علمی اتخاذ شود

فرد

آن تعداد از عرصه‌هایی

که در حال حاضر

برای طرح جنگلداری نوین

مجری برای آن‌ها

تعیین شده

عمدتاً مربوط

به طرح‌های زراعت چوب

و طرح‌های پرورشی است

که اکنون در حال اجرایی

میلیون تومان در قریب به ۸۰ روز، در برابر درآمدی که باید نزدیک به ۸۰ میلیون تومان می شد. وقتی از ۹ اسفند اینترنت قطع شد، حتی همان مهمان‌های احتمالی که می‌توانستند زرزو کنند راهی برای

یادداشت

«مکران»؛ قصه‌ای از سنگ، موج و انسان

اپدرام رفیعی | پژوهشگر علوم زمین

مکران؛ دبار زمین، دریا و انسان

«مکران» قصه‌ای است که سنگ و موج، سکوت و طوفان، تاریخ و فرهنگ، همگی درهم می‌آمیزند. در جنوب‌شرق ایران، جایی که خط ساحل با موج‌ها نجوا می‌کند و کوه‌ها با باد سخن می‌گویند، مکران نگهبان هزاران سال سرگذشت زمین و انسان است. این سرزمین، با گرمای آفتاب و خروش باد، با سکوت شب و طوفان‌های دریایی، داستانی رابازگویی‌کننده هر قطرهٔ باران و هر سنگ کوچک، نغمه‌ای از آن است.

انسان؛ هم‌زیست با طبیعت

در دل این خشکی و دریا، مردمان بلوچ زندگی می‌کنند؛ مردمانی که با صیوری وسخت‌کوشی، در هماهنگی کامل با محیط خود زیسته‌اند. آنان نه فاتح زمین، بلکه همراه آن بوده‌اند؛ صیادانی که امواج را می‌شناسند، کشاورزانی که به‌وقت باران دل خوش دارند، و مردمانی که شب‌ها زیر سقف آسمان پرستاره داستان‌های اجدادشان را مرور می‌کنند. فرهنگ مردم مکران، موسیقی، رقص و لباسشان، هر یک بازتابی از بادهای داغ و دریاهای طوفانی است. غذایی که می‌پزند، داستانی از صبر، از دُرک زمین و از پیوند انسان با طبیعت دارد. زندگی در مکران، یادآور معنای واقعی سازگاری با محیط است؛ در جایی که خشکسالی، گرما، طوفان‌های خرابی و امواج پرقدرت، هر روز انسان را می‌آزماید، مردم مکران با احترام و شناخت طبیعت، فرهنگ خود را شکل داده‌اند. این فرهنگ،

تحلیل

تماس نداشتند. کسی دل‌ودماغ سفر نداشت.» «اتاق‌های اقامتگاه را باید گرم نگه‌داری وگرنه رطوبت صخره را فاسد می‌کند. این زمستان قبض گاز من سه برابر سال قبل شد. درآمدم یک‌چهارم شد، هزینه‌ام سه برابر.» قطع اینترنت از ۹ اسفند در شهرهای بزرگ به معنای اختلال بود. در روستاهای دور از مراکز، به معنای قطع کامل ارتباط با دنیای بیرون.

قطع اینترنت دست زنان روستایی را از بازار قطع کرد
بررسی‌های «پیام ما» نشان می‌دهد که در بسیاری از روستاهای استان‌های مرکزی، گیلان، کردستان و آذربایجان شرقی و کرمان با قطع اینترنت و به‌صورت مشخص اینستاگرام و تلگرام، بسیاری از کسب‌وکارهای خانگی زنان روستایی از بازار فروش خارج شدند. از ۹ اسفند که دسترسی به شبکه‌های اجتماعی بین‌المللی و پیام‌رسان‌های خارجی بسته شد، کانال‌های فروش زنان روستایی که بر این بسترها بنا شده بود، یک‌شبه از دسترس خارج شدند. مشتریانی که از طریق این کانال‌ها سفارش می‌دادند هم راه ارتباطی دیگری نداشتند.

«زهرآ جعفری»، کارشناس توسعه روستایی که با چند سازمان مردم‌نهاد در استان اصفهان کار می‌کند، به «پیام ما» می‌گوید: «زنان روستایی سرپرست خانوار همیشه از آسیب‌پذیرترین گروه‌های اقتصادی بودند، اما در همین سال‌ها بخشی از آن‌ها موفق شده بودند با صنایع‌دستی آنلاین یا بوم‌گردی یک پایه درآمدی مستقل بسازند. قطع اینترنت این پایه را یک‌شبه زد. فروش آنلاین نداشتند، گردشگر نمی‌آید، و قیمت همه چیز از آزد و روغن تا دارو بالا رفته. این سه تا با هم یعنی «فاجعه.»

«نرگس»، ۳۸ساله، در روستای «اورامان» کردستان زندگی می‌کند. شوهرش چهار سال پیش سکنه کرد و از آن وقت نه کار می‌تواند بکند نه حقوقی دارد.

گردشگری

نرگس هم دو بچه دارد هم مادرشوهر بیمار از هنر گیوه‌بافی ارتزاق می‌کند. کاری که هم از مادرش یاد گرفته هم از مادربزرگش. می‌گوید قیمت نخ پنبه و چرم گیوه از پاییز تا حالا تقریباً دو تا سه برابر شده. «یک جفت گیوه را که با کار دو روزم درست می‌کنم، قبلاً چهارصد و پنجاه‌هزار تومان می‌فروختم. حالا همان گیوه را باید هفتصد هزار تومان بفروشم تا خرج مواد اولیه‌اش دربیاید. اما وقتی اینترنت نیست، کسی نمی‌بیند که می‌فروشم. در اورامان هم که گردشگر نمی‌آید.»

نرگس از اسفند، گیوه‌هایش را به یک واسطه محلی می‌فروشد که نصف قیمت بازار پول می‌دهد. «چاره دیگری ندارم. همین است یا هیچ.» **نمودار نزولی گردشگری روستایی بعد از جنگ اول**
گردشگری روستایی ایران از نیمه دوم سال ۱۴۰۴ در سراسییبی افتاد. ابتدا اخبار جنگ، سپس نگرانی از پایدار نشدن اوضاع، بعد قطع اینترنت که امکان تبلیغات را اقامتگاه‌های روستایی گرفت. این سه با هم روی بوم‌گردی‌های روستایی نشستند. رفتن گردشگران به بوم‌گردی‌ها یکی از دلایل اصلی رونق صنایع دستی در روستاها است. صنایع دستی که توسط زنان روستایی زنده مانده است.

مدیر یک مجموعه بوم‌گردی در شمال غرب کشور که می‌خواهد نامش ذکر نشود به «پیام ما» می‌گوید: «در کل استان ما شصت واحد بوم‌گردی روستایی وجود دارند. از این شصت واحد، بیست و سه تا را زن سرپرست خانوار اداره می‌کند. از مهر ۱۴۰۴ تا فروردین ۱۴۰۵، میانگین اشغال اتاق این بیست و سه واحد به زیر پانزده درصد رسید. در همین بازه پارسال، بالای چهل درصد بود.» او اضافه می‌کند که بعضی از این زنان برای تجهیز اقامتگاه وام گرفته بودند و حالا توان پرداخت قسط ندارند. «وام گرفته‌اند، اقامتگاه راه انداخته‌اند، مشتری داشته‌اند. حالا نه مشتری دارند، نه اینترنت

که تبلیغ کنند، نه درآمدی که قسط بدهند.» «فاطمه» در ایبانه می‌گوید که قیمت پارچه پایه‌ای که برای رنگرزی استفاده می‌کند از دی‌ماه تا حالا بین چهل تا شصت و پنج درصد گران شده. «مواد رنگ طبیعی را از گیاهان خودم درست می‌کنم؛ اما پارچه را باید بخرم. قیمتش تقریباً دوبرابر شده. از آن طرف هم نمی‌توانم قیمت محصولم را همان قدر زیاد کنم؛ چون مشتری می‌رود سراغ ارزان‌تر، مانده‌ام در میانه.»

این «میانه» جایی است که هزینه تولید بالا رفته؛ اما قیمت فروش نمی‌تواند همان قدر بالا برود. در همین میانه، راه فروش هم بسته شده. مریم در کندوان، از اسفند یک روز در هفته به تبریز می‌رود. غذای محلی درست می‌کند، توی ظرف‌های یک‌بارمصرف می‌گذارد و کنار خیابان می‌فروشد. «هر هفته هشت ساعت راه می‌روم و برمی‌گردم. درآمدش یک‌پنجم همان اتاق اجاره‌دادن است. ولی همین است.» «می‌گویند وقتی در بسته شد، پنجره باز می‌شود. من الان توی خانه‌ای هستم که نه در دارد نه پنجره. همه چیز با هم بسته شد.» زهرآ جعفری کارشناس توسعه روستایی در آخر گفت‌وگوش می‌گوید: «این زنان در سال‌های سختی موفق شده بودند یک ساختار اقتصادی کوچک اما مستقل بسازند. حالا آن ساختار دارد فرومی‌ریزد و هیچ‌کس نمی‌شمارد که چند نفرند، چقدر ضرر کرده‌اند و چه حمایتی نیاز دارند. مشکل فقط اینترنت نیست. مشکل این است که وقتی بحران می‌آید، اولین کسانی که فراموش می‌شوند همین‌ها هستند.» فاطمه هنوز هر روز پارچه رنگ می‌کند. می‌گوید کار را نمی‌تواند رها کند؛ چون اگر رها کند، مهارتش می‌رود. پارچه‌های رنگ‌شده را تا می‌کند و روی هم می‌گذارد. برای آن روزی که بازار دوباره باز شود. «نمی‌دانم آن روز کی می‌آید.»

زیست‌محیطی، چشم‌اندازها و اکوسیستم‌های حساس را تهدید می‌کند. ساخت‌وساز تخریب زیستگاه‌های مرجانی، و تغییر شکل سواحل، مکران را در معرض خطر قرار داده است.

آلودگی دریایی ناشی از زباله، فاضلاب و فشار کشتی‌رانی و نفت‌کش‌ها، نه‌تنه‌احیات‌آبزیان را تهدید می‌کند، بلکه معیشت سنتی مردم را نیز در خطر قرار می‌دهد. صید بی‌رویه و روش‌های مخرب، ذخایر ماهی و صیادان محلی را تهدید می‌کند. حتی گردشگری بی‌ضابطه نیز با عبور خودروها، تخریب گل‌فشان‌ها و برداشت بی‌رویه خاک و سنگ، زخم‌هایی بر پیکره زمین می‌زند که ترمیم آن سال‌ها طول می‌کشد.

تغییر اقلیم نیز زخم خاموش مکران است؛ افزایش دما، بالا آمدن سطح آب دریا، سفیدشدگی مرجان‌ها و تشدید فرسایش ساحلی، تهدیدی است که فراتر از مرزهای انسانی می‌رود. اگر امروز به مکران توجه نشود، فردا دیر است و این سرزمین بکر ممکن است تبدیل به خاطراتی از گذشته شود.

نفس‌های مکران، وظیفه ما

مکران را باید با چشمی آگاه دید، با قلبی حساس تجربه کرد و با دست‌های میهربان محافظت نمود. آینده این سرزمین، در گرو تصمیم‌های امروز ماست؛ تصمیم‌هایی که می‌توانند مکران را به الگویی از هم‌زیستی انسان، زمین و دریا تبدیل کنند یا آن را قربانی توسعه ناپایدار سازند. حفاظت از مکران، حفاظت از دانش زمین و فرهنگ انسانی است. هر سنگ، هر موج، هر گل‌فشان، و هر نسیم، یادآور داستانی است که ارزش شنیدن و پاسداری دارد. مکران هنوز نفس می‌کشد، اما این نفس نیازمند ماست؛ ما که باید بیاموزیم، مراقبت کنیم و احترام بگذاریم. مکران، سرزمینی است که با ما می‌آموزد زندگی یعنی هم‌زیستی با زمین، احترام به دریا و شناخت انسان در دل طبیعت. اگر امروز آن را بشناسیم و حفظ کنیم، فردا، این سرزمین برای نسل‌های آینده، نه فقط یک مکان، بلکه یک درس زندگی و زیبایی خواهد بود.

جنگ الگوی سفرها را تغییر داد

جدید، تقویت زیرساخت‌ها در مناطق کمتر برخوردار و افزایش تاب‌آوری صنعت گردشگری در شرایط خاص سخن می‌گوید. این اظهارات، پرسش‌های بسیاری به دنبال دارد. سوای این بحث که برای مناطق کم‌برخوردار با وجود شرایط جنگ، چه اقدامی در دست است تا سریع‌تر پاسخگوی نیاز مسافران و گردشگران باشند؟ موضوع دیگری این است که باتوجه‌به هجوم مسافرانی که در پی مناطق امن، خانه خود را به سمت مقاصد کم‌برخوردار ترک می‌کنند، چه تدبیری سنجیده شده‌است تا آسیب‌هایی به ساختار هویتی، فرهنگی و حتی اقتصادی جامعه محلی وارد نشود و در نهایت اینکه، وقتی از تاب‌آوری سخن می‌گوییم، دقیقاً از چه سخن می‌گفته‌ایم؟

به اعتقاد افسانه‌های اسحانی، «تاب‌آوری مبحث بسیار وسیعی دارد و زمانی که از عنوان تاب‌آوری در ایران استفاده می‌شود، واکنش مردم را به همراه می‌آورد. این کلیدواژه در برخی منابع از جمله بیابان‌زایی بسیار قدرتمند است. اینکه مردم از عنوان تاب‌آوری استفاده کنند متفاوت از زمانی است که بخش‌های دولتی از این کلیدواژه استفاده کنند. اگر فضا این‌چنین نبود من هم روی عنوان تاب‌آوری تأکید می‌کردم؛ چراکه تاب‌آوری به معنای تحمل، و پذیرش نیست، بلکه به این معناست که فرد با چالشی مواجه می‌شود که وقتی آسیب هم می‌بیند؛ اما نایود نمی‌شود و همچنان ادامه می‌دهد و فرد آن‌قدر قدرتمند می‌شود که وقتی با بحرانی مواجه می‌شود، می‌تواند ادامه دهد و به دنبال راهکارهای تازه می‌گردد، خللاق‌تر و پویاتر هم می‌شود. این در حالی است که فعالان حوزه گردشگری با وجود بلاهایی که تاکنون سرشان آمده‌است همچنان احساس بی‌پناهی می‌کنند و از سال ۱۴۰۰ تا کنون هیچ‌کس به فکر این صنعت نبوده است و هیچ کمکی به آنها نشده است و اگر کمکی هم صورت‌گرفته محدود به ارائه وام آن هم به‌صورت خاص و محدود بوده است.»

متخصص حوزه اکوتوریسم و فعال فرهنگی و گردشگری با بیان اینکه مردم انتخاب نمی‌کنند که چه کاری انجام دهند، معتقد است: «در چنین شرایطی، احتمال مهاجرت معکوس بالاست، و الگو و سبک زندگی نیز در حال تغییر است؛ بنابراین ضرورت دارد راهکارهای وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی هم در این زمینه مشخص شود.» ایسنا

اخبار

تخریب طبیعت

به اسم طبیعت‌گردی

عضو هیئت‌مدیره شبکه سمن‌های محیط‌زیستی خراسان رضوی با هشدار در زمینه تخریب طبیعت‌گردی که موجب آسیب‌های جبران‌ناپذیری به طبیعت و محیط‌زیست می‌شوند، گفت: متأسفانه گروه‌ها و توره‌ای آفرودی با عناوین توره‌ای طبیعت‌گردی و ایجاد شرایط لاکچری در طبیعت، می‌خواهند هتل ۵ ستاره را در دل طبیعت بکر و دست‌نخورده بازآفرینی کنند.

«فرشته تقی‌زاده» با اشاره به اینکه طبیعت مخصوصاً در فصل بهار که زیبایی بی‌نظیری دارد همه اقشار مردم را به سمت خود جذب می‌کند، اظهار کرد: «انسان‌ها برای ادامه زندگی می‌توانند از انرژی‌های هستی‌بخشی که موجودات تاب‌آوری انسان‌ها را فراهم می‌کند، استفاده کنند.»

او افزود: «مهم‌ترین کاری که انسان‌ها در قبال این بهره‌مندی بزرگ از طبیعت می‌توانند انجام دهند، عدم تخریب طبیعت است. تخریب‌هایی مانند آتش روشن‌کردن که موجب آزبین‌بردن پوشش گیاهی شده و یا ریختن زباله و آلوده‌کردن نه‌رها و جوی‌ها که قطعاً خسارات جبران‌ناپذیری به همراه خواهد داشت. متأسفانه گروه‌ها و توره‌ای آفرودی با عناوین توره‌ای طبیعت‌گردی و ایجاد شرایط لاکچری در طبیعت، می‌خواهند هتل ۵ ستاره را در دل طبیعت بکر و دست‌نخورده بازآفرینی کنند.»

عضو هیئت‌مدیره شبکه سمن‌های محیط‌زیستی خراسان رضوی در رابطه با آسیب‌های این توره‌ای طبیعت‌گردی توضیح داد: «ایجاد سرصدا و آلودگی صوتی توسط باندهای بزرگ موسیقی که موجب ترساندن حیوانات مخصوصاً در فصل زادآوری آن‌ها می‌شود و ایجاد اضطراب و ناامنی برای موجودات آن منطقه را به همراه دارد، همچنین برپایی کمپ‌ها و آتش‌افروزی‌های بزرگ و برگزاری برنامه‌های پر تعداد توسط گروه‌های طبیعت‌گردی که باعث فرسایش و آسیب می‌شود در کنار برآکنده کردن حجم وسیعی از زباله از مهم‌ترین تهدیدات توره‌ای طبیعت‌گردی برای طبیعت بکر و محیط‌زیست است.»

او با تأکید بر اینکه در هنگام ورود به طبیعت، باید جزئی از آن شد و از خود هیچ ردپایی برجا نگذاشت، ورود کاروانی از ماشین‌های آفروود به مناطق بکر را موجب ایجاد راه‌های بیراهه و فراهم نمودن دسترسی به مناطقی ذکر کرد که در واقع نباید قلمرو ماشین‌ها باشد.

این فعال حوزه محیط‌زیست ادامه داد: «بسیارچیزه دسترسی مردم به فضاهای مجازی که حاوی اطلاعات و آموزش‌های محیط زیستی است و تبلیغاتی که در این فضاها انجام می‌شود، موجب بالا رفتن سطح آگاهی مردم معمولاً تعداد افرادی که بی‌مبالات هستند و با طبیعت ناهم‌پزانی رفتار می‌کنند نسبت به گذشت کمتر شده است.»

تقی‌زاده بر اهمیت آموزش و فرهنگ‌سازی توسط رسانه‌های عمومی به‌ویژه صداوسیما و همچنین نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در حفاظت از محیط‌زیست تأکید کرد و با استناد به اصل ۵۰ قانون اساسی، یادآور شد: «حفاظت از محیط‌زیست برای نسل امروز و آینده، یک وظیفه عمومی است و هرگونه فعالیت اقتصادی که منجر به تخریب غیرقابل جبران طبیعت شود، ممنوع است. همچنین اجرای پروژه‌هایی را که فاقد مطالعات علمی، آینده‌پژوهی و ارزیابی‌های محیط‌زیستی هستند، از عوامل اصلی آسیب به طبیعت است و خواستار جلوگیری آن‌ها هستیم.»

عضو هیئت‌مدیره شبکه سمن‌های محیط‌زیستی خراسان رضوی نقش دستگاه‌ها و نهادهای متولی در زمینه فرهنگ‌سازی و کاهش این آسیب‌ها را مهم دانست و افزود: «ادارات محیط‌زیست، منابع طبیعی، جهاد کشاورزی و… نقش مهمی در حفاظت از پهنه‌های طبیعی این سرزمین دارند.» او با تأکید بر نقش بازآرندنگی برخورد قاطع مراجع قضایی با تخلفاتی که در این حوزه انجام می‌شود، خاطرنشان کرد: «برخورد با کارخانه‌ها و تولیدی‌هایی که فاضلاب و پسماند خود را در طبیعت رها کرده و محیط‌زیست و منابع آبی را آلوده می‌کنند، همچنین پیگیری جدی گزارش‌ها مردمی از تخریب مناطق حفاظت‌شده و تخریب و نابودی منابع طبیعی توسط اشخاصی که با کوه‌خواری و جنگل‌خواری موجب تخریب را فراهم می‌کنند باید به‌صورت جدی در دستور کار قرار گیرد تا بازآرندنگی لازم را داشته باشد.» ایسنا

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی
برق حرارتی؛

ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر به ۷۵۰۰ می‌رسد

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی برق حرارتی گفت: «توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر به‌ویژه در حوزه انرژی خورشیدی با جدیت دنبال می‌شود، به‌طوری که ظرفیت این بخش طی ماه‌های آینده به حدود ۷۵۰۰ مگاوات می‌رسد.»

«عظیم اعتمادی» با اشاره به برنامه‌های بهینه‌سازی در صنعت نیروگاهی، گفت: «در این حوزه، نوسازی نیروگاه‌های فرسوده و جایگزینی آنها با واحدهای جدید در دستور کار قرار دارد، زیرا نیروگاه‌های قدیمی علاوه بر راندمان پایین، آلودگی زیست‌محیطی بالایی دارند و در بسیاری موارد به دلیل توسعه مناطق مسکونی در مجاورت شهرها قرار گرفته‌اند.»

او افزود: «در این خصوص جمع‌آوری واحدهای قدیمی و بهره‌گیری از فناوری‌های جدید از جمله استفاده از توربین‌های کلاس F که برای نخستین بار توسط متخصصان داخلی ساخته شده در حال انجام است تا ضمن افزایش راندمان، مصرف سوخت و میزان آلودگی نیز کاهش یابد.»

مدیرعامل شرکت مادر تخصصی برق حرارتی با اشاره به ضرورت مدیریت منابع سوخت در کشور تصریح کرد: «همواره نگرانی‌هایی در این حوزه وجود دارد، اما شدت و گستردن آن متفاوت است و ما باید تلاش کنیم از سوخت‌های فسیلی به‌عنوان منابعی ارزشمند به‌درستی صیانت کنیم.»

اعتمادی با بیان اینکه برنامه تنوع‌بخشی به سید سوخت در دستور کار قرار دارد، گفت: توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر به‌ویژه در حوزه انرژی خورشیدی با جدیت دنبال می‌شود، به‌طوری که ظرفیت این بخش تاکنون به پنج هزار مگاوات رسیده و پیش‌بینی می‌شود در ماه‌های آینده به حدود ۷۵۰۰ مگاوات افزایش یابد. این در حالی است که این رقم در سال ۱۴۰۳ حدود ۱۶۰۰ مگاوات بوده است،»

او بیان کرد: «در کنار توسعه تجدیدپذیرها، افزایش راندمان نیروگاه‌ها و تنوع‌بخشی به منابع تولید از جمله انرژی خورشیدی، بادی و... نیز دنبال می‌شود. هم‌اکنون بخشی از نیروگاه‌های کشور فرسوده هستند و بخشی دیگر به‌صورت سیکل گازی فعالیت می‌کنند که تکمیل بخش بخار آنها نیازمند تأمین مالی و زمان است. یکی از مسائل اساسی در حوزه نیروگاهی، زمان بردن اجزای پروژه‌ها و همچنین تأمین منابع مالی است، باین‌حال تلاش می‌شود با افزایش راندمان و کاهش مصرف سوخت، تولید انرژی با بهره‌وری بالاتری انجام شود.»

افزایش تقاضای جهانی برای زغال سنگ باتشدید بحران انرژی

محمول‌ها و واردات جهانی زغال سنگ در ماه‌های مارس و آوریل افزایش یافت، زیرا خریداران در بوجوه اختلال گسترده در عرضه نفت و گاز ناشی از اقدامات تجاوزه‌آرانه آمریکا و اسرائیل، برای تأمین سوخت به تکاپو افتاده بودند.

این روند در هفته‌های اخیر شتاب گرفته و طبق برآوردهای «شرکت اطلاعات انرژی کپلر» که توسط روزنامه «فایننشال تایمز» ذکر شده، واردات جهانی زغال سنگ در مسیر رسیدن به سومین سطح بالای ماهانه خود در تاریخ است.

در پی بدتر شدن اختلال در عرضه نفت و گاز در تاریخ، تقاضا برای زغال سنگ دوباره افزایش یافته است، به‌طوری که حتی کشورها و مناطقی که معتقد بودند مصرف زغال سنگ در یک کاهش برگشت‌ناپذیر قرار دارد، واردات را افزایش داده‌اند. برای مثال، داده‌های هفته گذشته بزرگ‌ترین انجمن کشتی‌داران جهان (بیمکو)، نشان داد واردات معمول‌های زغال سنگ به کره جنوبی، ژاپن و اتحادیه اروپا در آوریل نسبت به آوریل سال گذشته، ۲۷ درصد افزایش یافته است.

واردکنندگان آسیایی و اروپایی در تلاش برای یافتن جایگزین‌هایی برای تأمین گاز از خاورمیانه هستند که در پی تجاوزه‌آرانه آمریکا و اسرائیل به ایران و مسدود شدن تنگه هرمز مختل شده است. قطر تولید گاز مایع طبیعی (الان‌جی) را از دوم مارس متوقف کرد و دو هفته بعد، رأس لفان، بزرگ‌ترین مجتمع الان‌جی جهان، متحمل خسارتی شد.

بیمکو اعلام کرد: «بسته شدن تنگه هرمز، حمل‌ونقل الان‌جی از خلیج فارس را مختل کرده و به کاهش ۸ درصدی سالانه حمل‌ونقل جهانی الان‌جی از راه دریا در ماه آوریل منجر شده است.»

کره جنوبی در بوجوه شوک نفتی و گازی ناشی از جنگ خاورمیانه، بازتسلطی ظرفیت تولید برق با سوخت زغال سنگ را به تعویق انداخته است.

اروپا، به نوبه خود، در شرایطی که نیاز به پر کردن سایت‌های ذخیره‌سازی گاز قبل از زمستان آینده دارد، در حال حاضر در رقابت با آسیا برای خرید الان‌جی نقدی، عقب‌افتاده است.

بر اساس گزارش «اوایل پرایس»، تحلیلگران شرکت «وود مکزی» می‌گویند نگرانی‌های امنیت انرژی در حال تغییر واکنش‌های سیاسی، تسریع استفاده از زغال سنگ در بازارهای کلیدی آسیا و اروپا و به تأخیر انداختن بازتسلطی نیروگاه‌های زغال سوز است. ایستا

ایرنا

تجدیدپذیرها در مسیر گذار از حمایت دولتی به رقابت

سال‌ها توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران بر یک فرمول ساده استوار بود: نیروگاه بساز برق را با قرارداد «خرد تضمینی» به دولت بفروش و منتظر دریافت مطالبات بمان. این مدل در سال‌های نخست برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی جذاب بود، چون ریسک فروش برق را کاهش می‌داد و سرمایه‌گذاران از ابتدا مشتری خود را می‌شناخت. اما به تدریج شرایط اقتصادی این مدل را فرسوده کرد. جهش نرخ ارز، افزایش هزینه تجهیزات، تحریم‌ها و محدودیت منابع مالی دولت باعث شد مطالبات نیروگاه‌ها با تأخیر پرداخت شود. از سوی دیگر، نرخ‌های خرید تضمینی نیز متناسب با تورم و هزینه‌های جدید اصلاح نشد. نتیجه، کند شدن توسعه تجدیدپذیرها و افزایش بی‌اعتمادی در میان سرمایه‌گذاران و حتی بانک‌ها بود.

هم‌زمان، ناترازی برق به یکی از چالش‌های مهم اقتصاد ایران تبدیل شد و سیاست‌گذاران را به سمت مسیرهای تازه برای توسعه برق پاک سوق داد. یکی از مهم‌ترین این مسیرها «تابلوی سبز» در بورس انرژی است؛ بازاری که برق تجدیدپذیر را میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان بزرگ قابل معامله می‌کند.

باین‌حال این پرسش همچنان مطرح است: آیا تبلوی سبز می‌تواند به رونق سرمایه‌گذاری در برق تجدیدپذیر و کاهش فشار بر شبکه کمک کند، یا صرفاً تجربه‌ای تازه در اقتصاد همچنان دستوری برق ایران خواهد بود؟

روند، کند شدن توسعه تجدیدپذیرها و شکل‌گیری نوعی بی‌اعتمادی در میان سرمایه‌گذاران و بانک‌ها بود.

«محمدامین زنگنه»، دبیر انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران، در توضیح تجربه سال‌های گذشته می‌گوید در مدل قبلی فروش برق تقریباً به طور کامل از نوع «دولت به کسب‌وکار» بود؛ یعنی نیروگاه‌ها فقط به دولت برق می‌فروختند. به گفته او، کسری بودجه دولت و تأخیر در پرداخت تعهدات باعث شد سرمایه‌گذاران و نظام بانکی نسبت به پروژه‌های صنعت برق، به‌ویژه تجدیدپذیرها، محتاط شوند.

او می‌گوید راندها انرژی تبلوی سبز شرایط را تا حدی تغییر داده است. زیرا در بسیاری از پروژه‌ها دیگر دولت طرف قرارداد نیست و فروش برق به شکل «کسب‌وکار به کسب‌وکار» انجام می‌شود؛ یعنی نیروگاه‌ها برق خود را مستقیماً به صنایع می‌فروشند. باین‌حال، به گفته او، بازگشت کامل اعتماد سرمایه‌گذاران و بانک‌ها زمان‌بر خواهد بود.

زنگنه توضیح می‌دهد که چند سال پیش چنین مدلی برای صنایع جذابیتی نداشت، زیرا تعرفه‌های برق بسیار پایین و یارانه‌ای بود. اما با اجرای قوانینی مانند «قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق» و افزایش پلکانی تعرفه برق برای مصرف‌های بالاتر از الگو، شرایط تغییر کرده و اکنون بخشی از مصرف‌کنندگان بزرگ برق دیگر از یارانه کامل برخوردار نیستند؛ مسئله‌ای که بازار تازه‌ای برای برق تجدیدپذیر ایجاد کرده است.

«ناترازی برق؛ نقطه چرخش سیاست‌گذاری کمبود برق در سال‌های اخیر از یک مشکل فنی به یک مسئله اقتصادی تبدیل شده است. صنایع با محدودیت تولید رویه‌رو شده‌اند، هزینه توقف خطوط تولید افزایش یافته و خاموشی‌ها به واقعیتی تکرار شونده در فصل گرم تبدیل شده است. در چنین شرایطی انرژی‌های تجدیدپذیر دیگر فقط یک انتخاب محیط‌زیستی نیستند، بلکه به گزینه‌ای برای تقویت امنیت انرژی کشور تبدیل شده‌اند.

در حال حاضر ظرفیت کل نیروگاه‌های کشور نزدیک به ۱۰ هزار مگاوات برآورد می‌شود که حدود ۵ هزار مگاوات آن به منابع تجدیدپذیر اختصاص دارد. برنامه‌ریزی شده این ظرفیت تا تابستان آینده به حدود ۷ هزار مگاوات برسد؛ رقمی که نشان می‌دهد سهم تجدیدپذیرها هنوز در مقیاس بزرگ برای تامین برق کشور نیست. اما به تدریج شرایط اقتصادی این مدل را فرسوده کرد. جهش نرخ ارز، افزایش هزینه تجهیزات، تحریم‌ها و محدودیت منابع مالی دولت باعث شد مطالبات نیروگاه‌ها را با تأخیرهای طولانی همراه ساخت. در همین حال، نرخ‌های خرید برق نیز متناسب با تورم و هزینه‌های جدید اصلاح نشد. نتیجه این

پیام انرژی

در بورس انرژی، بازگشت سرمایه این پروژه‌ها در بسیاری موارد کمتر از سه سال برآورد می‌شود.

به همین دلیل، بسیاری از واحدهای صنعتی به سمت احداث نیروگاه‌های اختصاصی حرکت کرده‌اند. اکنون بیش از ۱۵۰۰ شهرک صنعتی در کشور به شکل پراکنده به نصب نیروگاه‌های خورشیدی روی آورده‌اند و نخستین پروژه مشترک ساتبا و سازمان صنایع کوچک با ظرفیت ۶۳ مگاوات نیز در شهرک صنعتی شمس‌آباد آغاز شده است.

برآوردها همچنین نشان می‌دهد روی سقف سوله‌ها و مستحذات شهرک‌های صنعتی کشور امکان نصب حدود سه تا پنج هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی وجود دارد؛ ظرفیتی که در صورت بهره‌برداری می‌تواند بخشی از فشار مصرف برق در ساعات اوج تابستان را کاهش دهد.

وزیر نیرو نیز در مراسم آغاز یکی از پروژه‌های انرژی خورشیدی گفته بود: «احداث هر نیروگاه تجدیدپذیر به اندازه یک چاه نفت برای کشور ارزش دارد!» جمله‌ای که نشان می‌دهد نگاه سیاست‌گذار به انرژی‌های پاک، دستکم در سطح سیاست‌گذاری، در حال تغییر است.

تابلوی سبز؛ فرصت یا تجربه‌ای محدود؟

باین‌حال، نقش تبلوی سبز در کاهش خاموشی‌ها فوری و مستقیم نخواهد بود. اثر اصلی آن در میان‌مدت ظاهر می‌شود؛ زمانی که اقتصاد تر شدن پروژه‌های تجدیدپذیر، سرمایه‌گذاری در ظرفیت‌های جدید را افزایش دهد و بخشی از بار مصرف صنایع از شبکه سراسری کاسته شود.

با وجود این، چالش‌ها همچنان پابرجاست. مهم‌ترین مانع، تداوم قیمت‌گذاری یارانه‌ای برق برای بخش بزرگی از مصرف‌کنندگان است؛ وضعیتی که طبیعی است انگیزه پرداخت برای برق‌گران‌تر را محدود کند. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری بلندمدت در نیروگاه‌های تجدیدپذیر به ثبات مقررات و امکان پیش‌بینی آینده نیاز دارد؛ موضوعی که در اقتصاد پرنوسان ایران همواره محل تردید بوده است.

همچنین توسعه سریع نیروگاه‌های خورشیدی و بادی بدون تقویت شبکه انتقال و ایجاد زیرساخت‌های ذخیره‌سازی می‌تواند به گلوگاه‌های فنی و محدودیت اتصال پروژه‌ها منجر شود.

باین‌حال آنچه امروز در حال شکل‌گیری است تنها اضافه‌شدن یک تابلو به بورس انرژی نیست؛ بلکه تلاشی برای بازتعریف رابطه میان تولیدکننده برق و مصرف‌کننده بزرگ است. تبلوی سبز در کنار الزام صنایع به تأمین بخشی از برق خود از منابع پاک و جذابیت اقتصادی روزافزون انرژی خورشیدی، می‌تواند به موتور تازه‌ای برای توسعه تجدیدپذیرها تبدیل شود.

اگر روند احداث نیروگاه در صنایع و شهرک‌های صنعتی ادامه یابد و بازار برق در بورس عمق بیشتری بگیرد، ممکن است در افق چند سال آینده بخشی از فشار تأمین برق، به‌ویژه در تابستان کاهش یابد.

همچنان زیر سایه قیمت‌گذاری دستوری باقی می‌ماند؛ تابلوی سبز فعلاً در مرز میان «فرصت» و «ابهام» ایستاده است؛ اما برای اقتصادی که هر تابستان زیر بار خاموشی‌ها خم می‌شود، همین تلاش برای شکل‌دادن به یک بازار واقعی برق شاید مهم‌ترین نقطه شروع باشد.

منابع تجدیدپذیر اختصاص دارد. برنامه‌ریزی شده این ظرفیت تا تابستان آینده به حدود ۷ هزار مگاوات برسد؛ رقمی که نشان می‌دهد سهم تجدیدپذیرها هنوز در مقیاس باکل تولید برق کشور بسیار محدود است.

باین‌حال، دولت برای توسعه گسترده این بخش منابع کافی برای ادامه خرید تضمینی در مقیاس بزرگ ندارد. همین محدودیت مالی سیاست‌گذار را به سمت استفاده از سازوکارهای بازار سوق داده است؛ از جمله بهره‌گیری از ظرفیت بورس انرژی و ایجاد «تابلوی سبز».

تابلوی سبز چگونه کار می‌کند؟

تابلوی سبز بورس انرژی بستری است که در آن نیروگاه‌های تجدیدپذیر برق تولیدی خود را عرضه می‌کنند و خریداران - عمدتاً صنایع - می‌توانند این برق را خریداری کنند. در این مدل، قیمت برق بیش از گذشته بر اساس عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد و کمترین تابع نرخ‌های تکلیفی است.

برای نیروگاه‌های این سازوکار امکان فروش برق با قیمت واقعی‌تر را فراهم می‌کند و برای خریداران نیز تأمین برق سبز می‌تواند مزایا و مشوق‌های قانونی به همراه داشته باشد.

امیر طالبی طرفه، مدیرعامل شرکت شایان شار کیش و عضو انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر، ایجاد این بازار را یکی از تحولات مهم سال‌های اخیر می‌داند. به گفته او، بورس سبز عرضه و تقاضا را در کنار هم قرار داده و امکان شکل‌گیری قیمت از دل بازار را فراهم کرده است؛ موضوعی که در بسیاری از معاملات برق پیش‌ازاین با محدودیت‌های دستوری همراه بود.

او همچنین به مجموعه‌ای از سیاست‌ها و مقررات جدید اشاره می‌کند که توسعه تجدیدپذیرها را تسهیل کرده‌اند؛ از جمله اصلاح سازوکار ماده ۱۱۲، الزام برخی مصرف‌کنندگان به تأمین برق از منابع پاک، برنامه‌هایی برای سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی در پروژه‌های تجدیدپذیر و ایجاد سامانه‌های یکپارچه برای واگذاری زمین و صدور مجوزها.

نقش و الزام صنایع در بازار برق سبز

در عمل، صنایع به مهم‌ترین بازیگران بازار جدید برق تجدیدپذیر تبدیل شده‌اند. سیاست‌گذار نیز تلاش کرده هم با الزام الزام و هم از طریق منطق اقتصادی، آن‌ها را به سمت خرید یا تولید برق پاک سوق دهد.

بر اساس اعلام «مصطفی رجبی مشهدی»، معاون برق و انرژی وزارت نیرو، صنایع انرژی‌بر موظف‌اند برق مزاد بر سقف تعیین شده را از طریق بازارهای غیرتعرفه‌ای مانند «تابلوی برق آزاد»، «تابلوی برق سبز» یا گواهی صرفه‌جویی انرژی تأمین کنند. به این ترتیب، برق یارانه‌ای برای همه سطوح مصرف در دسترس نخواهد بود و صنایع بوم‌مصرف ناچارند بخشی از نیاز خود را از بازار تأمین کنند.

هم‌زمان طبق قانون برنامه هفتم توسعه، وزارت نیرو مکلف شده تا پایان برنامه دست‌کم ۶۰ درصد معاملات برق کشور را به بورس انرژی منتقل کند. به گفته «بهروز احمدی حدید»، مدیر معاملات خارج از بازار شبکه برق ایران، در سال ۱۴۰۴ بیش از ۳۸ درصد برق کشور از طریق بورس انرژی یا قراردادهای دوجانبه معامله شده است؛ نشانه‌ای از افزایش تدریجی سهم بازار در اقتصاد برق.

در کنار این الزامات، فشار ناشی از خاموشی‌ها نیز نگاه صنایع به انرژی خورشیدی را تغییر داده است. برآوردها نشان می‌دهد احداث هر مگاوات نیروگاه خورشیدی حدود ۳ تا ۳۵ میلیارد تومان هزینه دارد، اما با در نظر گرفتن هزینه توقف تولید و امکان فروش برق مزاد

تجدیدپذیرها در مسیر گذار از حمایت دولتی به رقابت

سال‌ها توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در ایران بر یک فرمول ساده استوار بود: نیروگاه بساز برق را با قرارداد «خرد تضمینی» به دولت بفروش و منتظر دریافت مطالبات بمان. این مدل در سال‌های نخست برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی جذاب بود، چون ریسک فروش برق را کاهش می‌داد و سرمایه‌گذاران از ابتدا مشتری خود را می‌شناخت. اما به تدریج شرایط اقتصادی این مدل را فرسوده کرد. جهش نرخ ارز، افزایش هزینه تجهیزات، تحریم‌ها و محدودیت منابع مالی دولت باعث شد مطالبات نیروگاه‌ها با تأخیر پرداخت شود. از سوی دیگر، نرخ‌های خرید تضمینی نیز متناسب با تورم و هزینه‌های جدید اصلاح نشد. نتیجه، کند شدن توسعه تجدیدپذیرها و افزایش بی‌اعتمادی در میان سرمایه‌گذاران و حتی بانک‌ها بود.

هم‌زمان، ناترازی برق به یکی از چالش‌های مهم اقتصاد ایران تبدیل شد و سیاست‌گذاران را به سمت مسیرهای تازه برای توسعه برق پاک سوق داد. یکی از مهم‌ترین این مسیرها «تابلوی سبز» در بورس انرژی است؛ بازاری که برق تجدیدپذیر را میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان بزرگ قابل معامله می‌کند.

باین‌حال این پرسش همچنان مطرح است: آیا تبلوی سبز می‌تواند به رونق سرمایه‌گذاری در برق تجدیدپذیر و کاهش فشار بر شبکه کمک کند، یا صرفاً تجربه‌ای تازه در اقتصاد همچنان دستوری برق ایران خواهد بود؟

روند، کند شدن توسعه تجدیدپذیرها و شکل‌گیری نوعی بی‌اعتمادی در میان سرمایه‌گذاران و بانک‌ها بود.

«محمدامین زنگنه»، دبیر انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران، در توضیح تجربه سال‌های گذشته می‌گوید در مدل قبلی فروش برق تقریباً به طور کامل از نوع «دولت به کسب‌وکار» بود؛ یعنی نیروگاه‌ها فقط به دولت برق می‌فروختند. به گفته او، کسری بودجه دولت و تأخیر در پرداخت تعهدات باعث شد سرمایه‌گذاران و نظام بانکی نسبت به پروژه‌های صنعت برق، به‌ویژه تجدیدپذیرها، محتاط شوند.

او می‌گوید راندها انرژی تبلوی سبز شرایط را تا حدی تغییر داده است. زیرا در بسیاری از پروژه‌ها دیگر دولت طرف قرارداد نیست و فروش برق به شکل «کسب‌وکار به کسب‌وکار» انجام می‌شود؛ یعنی نیروگاه‌ها برق خود را مستقیماً به صنایع می‌فروشند. باین‌حال، به گفته او، بازگشت کامل اعتماد سرمایه‌گذاران و بانک‌ها زمان‌بر خواهد بود.

زنگنه توضیح می‌دهد که چند سال پیش چنین مدلی برای صنایع جذابیتی نداشت، زیرا تعرفه‌های برق بسیار پایین و یارانه‌ای بود. اما با اجرای قوانینی مانند «قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق» و افزایش پلکانی تعرفه برق برای مصرف‌های بالاتر از الگو، شرایط تغییر کرده و اکنون بخشی از مصرف‌کنندگان بزرگ برق دیگر از یارانه کامل برخوردار نیستند؛ مسئله‌ای که بازار تازه‌ای برای برق تجدیدپذیر ایجاد کرده است.

«ناترازی برق؛ نقطه چرخش سیاست‌گذاری کمبود برق در سال‌های اخیر از یک مشکل فنی به یک مسئله اقتصادی تبدیل شده است. صنایع با محدودیت تولید رویه‌رو شده‌اند، هزینه توقف خطوط تولید افزایش یافته و خاموشی‌ها به واقعیتی تکرار شونده در فصل گرم تبدیل شده است. در چنین شرایطی انرژی‌های تجدیدپذیر دیگر فقط یک انتخاب محیط‌زیستی نیستند، بلکه به گزینه‌ای برای تقویت امنیت انرژی کشور تبدیل شده‌اند.

در حال حاضر ظرفیت کل نیروگاه‌های کشور نزدیک به ۱۰ هزار مگاوات برآورد می‌شود که حدود ۵ هزار مگاوات آن به منابع تجدیدپذیر اختصاص دارد. برنامه‌ریزی شده این ظرفیت تا تابستان آینده به حدود ۷ هزار مگاوات برسد؛ رقمی که نشان می‌دهد سهم تجدیدپذیرها هنوز در مقیاس بزرگ برای تامین برق کشور نیست. اما به تدریج شرایط اقتصادی این مدل را فرسوده کرد. جهش نرخ ارز، افزایش هزینه تجهیزات، تحریم‌ها و محدودیت منابع مالی دولت باعث شد مطالبات نیروگاه‌ها را با تأخیرهای طولانی همراه ساخت. در همین حال، نرخ‌های خرید برق نیز متناسب با تورم و هزینه‌های جدید اصلاح نشد. نتیجه این

ایرنا

شرکت گهرپارک سیرجان
(سهامی خاص)
شماره ثبت ۵۵۰۶

شماره DGO/۱۴۰۴/۱۳

آگهی تجدید (نوبت دوم) مناقصه عمومی

شرکت گهر پارک سیرجان (سهامی خاص) در نظر دارد «انتخاب پیمانکار تأمین مصالح، حمل و اجرای کفسازی زیر زمین در پروژه احداث ساختمان هتل گهر پارک در دهکده بزرگ گردشگری گهر پارک سیرجان» از طریق برگزاری مناقصه عمومی، اقدام نماید. لذا از کلیه شرکت‌کنندگان واجد شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه و اطلاع از جزئیات، به پایگاه رسمی اینترنتی شرکت گهر پارک به آدرس <https://goharpark.ir> بخش مزایده‌ها و مناقصات اقدام نمایند.

- ۱- شرکت در رد و قبول کلیه پیشنهادات بدون هرگونه مسئولیت و جبران خسارت ادعایی مختار است.
- ۲- سپرده شرکت در مناقصه ۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (پنج میلیارد ریال) به صورت چک صیادی ثبت شده بانکی در وجه شرکت گهر پارک سیرجان.
- ۳- آخرین مهلت تسلیم پیشنهادات: ساعت ۱۵ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۸ بوده و هزینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- ۴- کلیه مشخصات لازم در اسناد مناقصه ذکر گردیده و پاکات فاقد مهر و لاک باز نمی‌شوند.
- ۵- محل تحویل اسناد: سیرجان کیلومتر ۲۰ جاده محور سیرجان - شیراز امور قراردادهای دهکده گردشگری گهر پارک ۸۸۰۹۱۳۹۴۷۴۸۸۰ آقای مهندس یآوری
ضمناً می‌توانید جهت هماهنگی یا اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۳۶۸۸۳۱۱۷۲۰ آقای مهندس پژوهش تماس حاصل فرمایید.

فراخوان مناقصات عمومی یک مرحله‌ای

اداره کل راه و شهرسازی جنوب استان کرمان در نظر دارد مناقصه عمومی پروژه به شرح ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

شماره	عنوان	تضمین (ریال)	نوع	برآورد (ریال)	فهرست بها
۱۳۹/ج/۱۴۰۴	بازنگری طرح تفصیلی شهمنوجان	-	خدمات نامه بانکی (مطابق با فرصت ارائه شده در اسناد) - اصل فیش و ریزر وجه نقد	۶۴,۵۵۶,۶۰۴,۵۱۵	بر اساس قرارداد تبی ۱۲ سال ۱۴۰۴

- مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت عمومی: ساعت ۱۹ روز ۱۳/۰۲/۱۴۰۵ تا تاریخ ۲۹/۰۲/۱۴۰۵.
- مهلت زمانی ارائه پیشنهاد عمومی یک مرحله‌ای: ساعت ۸ روز سه شنبه تاریخ ۱۳/۰۲/۱۴۰۵.
- زمان بازگشایی پاکت‌های مناقصه یک مرحله‌ای: ساعت ۸:۱۵ روز سه شنبه تاریخ ۱۳/۰۲/۱۴۰۵.
- اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت های الف: آدرس: جرففت- حدفاصل سیلو و پلیس راه، بلوار ورودی شهرک صنعتی شماره ۲ تلفن: ۰۳۴-۴۳۳-۰۳۴۰ سایت www.jkerman.mrud.ir و پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور (<http://ets.mporg.ir>)
- اطلاعات تماس سامانه جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس ۰۲۱-۴۱۹۳۰۲ و دفتر ثبت نام ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۲۷۶۸

شماره آگهی ۳۷۷۶۵۴

یزد

آب شرب مردم یزد کاملاً بهداشتی و سالم است

هادی رحیم‌دل - در پی طرح برخی پرسش‌ها و نگرانی‌های شهروندان محترم شهر حمیدیا در خصوص مشاهده رسوبات سفیدرنگ در کولرهای آبی و ارتباط آن باکیفیت آب شرب، موارد زیر جهت تنویر افکار عمومی اعلام می‌گردد:

رسوبات مشاهده‌شده در تشش و پوشال کولرهای آبی، عمدتاً از جنس کربنات کلسیم و ترکیبات آهنکی بوده و حاصل املاح معدنی طبیعی موجود در آب نظیر کلسیم، منیزیم، بی‌کربنات‌ها و سولفات‌هاست. آنچه در کولر رخ می‌دهد، پدیده‌ای کاملاً طبیعی به نام «تغلیظ» است؛ به این معنا که با تبخیر مولکول‌های آب، املاح غیرفلزاتر و مفید در محفظه کولر باقی‌مانده و به‌مرور به‌صورت جرم سفیدرنگ نمایان می‌شوند.

تأکید می‌گردد وجود این رسوبات، به‌هیچ‌عنوان نشانه آلودگی یا وجود مواد سمی در آب شرب نیست؛ بلکه دقیقاً همان املاحی هستند که در آب آشامیدنی مصرفی روزانه و حتی آب‌های معدنی بسته‌بندی‌شده نیز یافت می‌شوند. عناصری مانند کلسیم و منیزیم نه‌تنها بی‌ضرر بلکه برای سلامت بدن ضروری و مفیدند.

شایان ذکر است تحقیقات علمی معتبر تأکون هیچ رابطه‌ای میان سختی آب و اینتلا به سنگ کلیه نشان نداده‌اند. سنگ کلیه عمدتاً از جنس اگزالات کلسیم است، درحالی‌که رسوبات کولر از جنس کربنات کلسیم است و این دو ترکیب از نظر شیمیایی کاملاً متفاوت‌اند. همچنین مطالعات حاکی از آن است که در مناطقی با سختی آب نسبتاً بالاتر، میزان بروز بیماری‌های قلبی و عروقی کمتر گزارش شده است.

بنابراین آنچه تحت عنوان رسوب یا «شوره» در کولرهای آبی دیده می‌شود، صرفاً یک پدیده ظاهری ناشی از تبخیر آب است و هیچ ارتباطی با کاهش کیفیت آب سلامت آب شرب ندارد.

ان‌عنوان |

رئیس حفاظت و احیای تالاب‌های فارس مطرح کرد

زنگ خطر در تالاب‌های بختگان و طشک

ناصری- رئیس اداره حفاظت و احیای تالاب‌های اداره کل حفاظت محیط‌زیست فارس با هشدار درباره کاهش شدید منابع آبی در تالاب‌های بختگان و طشک اعلام کرد که تداوم این وضعیت می‌تواند به شکل‌گیری یک کانون گردوغبار در جنوب کشور منجر شود.

چندی پیش رئیس اداره حفاظت و احیای تالاب‌های اداره کل حفاظت محیط‌زیست فارس از وضعیت بحرانی تالاب‌هایی چون پریشان و کاکتر و کاهش تراز آب در برخی تالاب‌های دیگر خبر داده بود. اکنون در گفت‌وگویی تازه این مقام مسئول با ارائه آخرین پایش‌های میدانی، از کاهش قابل‌توجه آب در تالاب‌های طشک و بختگان و پیامدهای احتمالی آن برای جنوب کشور سخن می‌گوید.

محمدحسن طباطبایی با بیان اینکه همچنان دسترسی به داده‌های ماهواره‌ای محدود است و پایش‌ها به‌صورت میدانی انجام می‌شود گفت: بر اساس آخرین بررسی‌ها تالاب بختگان حدود ۱۰ درصد یا حتی کمتر آب دارد و تالاب طشک نیز به حدود ۳۰ درصد آبی‌گیری رسیده است.

❖ ورودی آب پس از احداث سدها تقریباً صفر شد

او با اشاره به اینکه مجموعه پهنه طشک و بختگان ۱۲۶ هزار هکتار وسعت دارد و حوزه آبخیز آن بیش از ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار

بو شهر |

موفقیت دشتستان در جذب اعتبارات اشتغال‌زایی

مانداندان فرد – به گزارش روابط‌عمومی فرمانداری دشتستان احمد

دشتی فرماندار شهرستان در جلسه کارگروه اشتغال و سرمایه‌گذاری شهرستان که با حضور رسول زارعی مدیرکل امور اقتصاد و دارایی استان،مملکی‌معاون‌برنامه‌ریزی‌وتوسعه‌فرمانداری‌ودیگراعضای کارگروه برگزار شد، با اشاره به اهمیت مقوله اشتغال و برنامه‌های توسعه‌ای شهرستان، پرداخت حدکنتری و به‌موقع تسهیلات و همچنین تحقق تعهدات اشتغال دستگاه‌ها را بسیار مهم دانسته و خواستار جدیت بیش‌ازپیش بانک‌ها و دستگاه‌ها درعمل به تکالیف خود در این حوزه شد.

او همچنین با اشاره به اینکه فرصت پرداخت تسهیلات تا پایان اردیبهشت‌ماه تمدید شده است، تصریح نمود: همان‌طور که دشتستان تاکنون در جذب اعتبارات بسیار موفق عمل نموده است و دارای رتبه‌های برتر در استان می‌باشد، در فرصت باقیمانده نیز باید حدکنتر تلاش جهت جذب باقیمانده سهم شهرستان صورت‌پذیرد. گفتنی است در این جلسه روند پرداخت تسهیلات جزء ۱- و ۲- ۷-۲ تبصره ۱۵ سال ۱۴۰۳ شهرستان و تحقق تعهد اشتغال

پیام ایران

ذخایر سدهای استان اردبیل

۲۱ درصد افزایش یافت

سعادتی- معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل گفت: ذخایر سدهای این استان در اثر بارش‌های اخیر نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۱ درصد افزایش یافته ولی نیاز است صرفه‌جویی و مدیریت مصرف آب توسط مشترکان با جدیت رعایت شود.

حمیدفضایی‌با بیان اینکه افزایش بارندگی‌ها وضعی کاملاً شکننده دارد اظهار کرد: ۲۷۰ میلیون مترمکعب آب در اثر بارش‌های اخیر در پشت سدها ذخیره شده که ۴۷ درصد حجم کل مخازن سدهای استان را شامل می‌شود. او افزود: در صورت مصرف بهینه شهروندان و همچنین جلوگیری از هدررفت آب، تنش آبی در استان وجود نخواهد داشت.

معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل با بیان اینکه برای کاهش تنش آبی، تأمین آب از حوزه‌های مختلف پیگیری می‌شود، ادامه داد: انتقال آب از قزل‌اوزن و سد عمارت برای تأمین آب آشامیدنی مرکز استان در حال طراحی است که امید است با اجرارشدن این طرح‌ها، دغدغه‌های تنش آبی شهروندان برطرف شود. فضایی‌اظهار کرد: به‌تدریج با بارش‌های احتمالی طی روزهای آینده ورودی و خروجی سدها به سمت تراز خواهد رفت. معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل گفت: در مصرف بهینه آب بخش کشاورزی باید برنامه‌ریزی شود تا بر اساس طرح سازگاری با کم‌آبی میزان مصرف آب به حداقل برسد. او با اشاره به لزوم تغییر بخشی از قوانین بالادستی برای کاهش میزان مصرف آب در بخش کشاورزی اظهار کرد: راه‌های کاهش مصرف آب باید توسط کارشناسان جهاد کشاورزی استان بر سر مزارع ترویج یابد تا شاهد تغییر رویکردها در این بخش باشیم.

۷

خراسان رضوی |

ظرفیت معدنی خراسان رضوی

به ۹۳۰ میلیون تن رسید

صدقی - مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی از افزایش ۲۸۸ میلیون‌تنی ذخیره قطعی معدن سنگ‌آهن سنگان خواف خبر داد و گفت: با این افزایش، مجموع ذخایر سنگ‌آهن استان به ۹۳۰ میلیون تن رسیده است.

علی‌باخدر اظهار کرد: با انجام عملیات اکتشاف حین استخراج توسط سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در مجتمع سنگ‌آهن سنگان خواف، ذخیره قطعی این معدن از ۵۰۰ میلیون تن به ۷۸۸ میلیون تن افزایش یافته است.

او افزود: با احتساب این افزایش، مجموع ذخایر سنگ‌آهن استان به ۹۳۰ میلیون تن رسیده که بیانگر ظرفیت قابل‌توجه این خطه در حوزه معدن و صنایع معدنی است. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اشاره به اهمیت اکتشاف حین استخراج تصریح کرد: این روش یکی از مسیرهای مؤثر برای شناخت دقیق‌تر ظرفیت‌های معدنی، افزایش ضریب اطمینان در برنامه‌ریزی تولید و بهره‌برداری هدفمند از ذخایر به‌اشعار می‌رود. باخذر ادامه داد: افزایش ذخیره قطعی معدن سنگ‌آهن سنگان خواف علاوه بر تقویت جایگاه این پهنه معدنی در سطح استان و کشور امکان برنامه‌ریزی بلندمدت برای توسعه فعالیت‌های معدنی و صنایع وابسته را فراهم می‌کند.

او با بیان اینکه معدن سنگ‌آهن سنگان خواف از ظرفیت‌های راهبردی خراسان رضوی است، گفت: رشد ذخایر قطعی در این معدن می‌تواند نقش مؤثری در پایداری تولید، استمرار فعالیت واحدهای معدنی و تقویت زنجیره تأمین مواد اولیه ایفا کند.

سیستان و بلوچستان |

سرپرست شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان منصوب شد

عباس نژاد- مراسم تودیع و معارفه مدیرعامل شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان با حضور هوشنگ صیدالی مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران، حجت‌الاسلام‌والمسلمین روحانی امام‌جمعه موقت زاهدان، عباس ارجمندزکی معاون توسعه مدیریت و منابع استانداری و جمعی از مدیران و فرماندهان نظامی و انتظامی استان برگزار شد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان و هوشنگ صیدالی مدیر هماهنگی امور گازرسانی شرکت ملی گاز ایران ضمن تأکید بر نگاه ویژه شرکت ملی گاز به این استان گفت: استان سیستان و بلوچستان از نظر منابع و پتانسیل‌های توسعه‌ای، در خور توجه ویژه است و ما به‌عنوان یک مجموعه خدمت‌رسان، در توسعه شبکه گازی و تأمین انرژی لازم برای پیشرفت این استان، تلاش و همکاری را خواهیم داشت.

او افزود: تغییر مدیریت‌ها هیچ‌گونه تغییری در روند کارها ایجاد نخواهد کرد و ما همواره، متعهدانه پیگیر پروژه‌های گازرسانی در استان پنهاور سیستان و بلوچستان، متناسب با شرایط موجود و تأمین نقدینگی خواهیم بود.

او همچنین از زحمات سیدمحمد هاشمی، مدیرعامل سابق شرکت گاز استان سیستان و بلوچستان، به‌خاطر تلاش‌های مستمر و کوشش‌های ارزشمند وی در زمان مسئولیت تقدیر کرد و گفت: از تمامی همکاران می‌خواهم که همچون گذشته با روحیه‌ای جهادی، همکاری و هم راستایی، در راستای انجام پروژه‌های گازرسانی و اهداف تعیین شده تلاش نمایند.

در ادامه منوچهر فلاح سرپرست شرکت گاز استان سیستان و

۷

ذخایر سدها تقویت شد؛ اما صرفه جویی لازم است

منصوریار- مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان البرز با بیان اینکه بارش‌های اخیر موجب تقویت ذخایر سدهای استان شده است، گفت: با این اوصاف همچنان صرفه‌جویی مردم در مصرف آب لازم است.

داود نجفیان با اشاره به آخرین وضعیت بارش‌ها و ذخایر سدهای استان البرز گفت: میزان بارش نسبت به متوسط بلندمدت پایین است؛ اما در مقایسه با سال گذشته حدود ۳۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

او افزود: حدود ۲۰۰ میلی‌متر بارندگی در استان البرز ثبت شده که نسبت به سال آبی گذشته ۳۰ درصد مثبت است.

نجفیان ادامه داد: با بارش‌های اخیر و ذخایر مناسب برفی و همچنین افزایش دما در روزهای گذشته که منجر به ذوب برف‌ها شده، ورودی سدهای کرج و طالقان بهبودیافته است و اکنون حجم سد کرج حدود ۵۲ درصد پر است که نسبت به سال گذشته ۳۶ درصد افزایش دارد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز با اشاره به وضعیت سد طالقان اظهار کرد: سال گذشته به دلیل کاهش بارش‌ها، برداشت بیشتری از سد طالقان انجام شد و حجم ذخیره آن به حدود ۸۰ میلیون مترمکعب رسیده بود؛ اما در زمان حاضر از مجموع ۲۴۰ میلیون مترمکعب ظرفیت این سد، ۲۴۴ میلیون مترمکعب آب پر است که نسبت به حجم ۲۳۴ میلیون مترمکعبی سال گذشته، ۳۰ درصد کاهش رانشان می‌دهد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای البرز تأکید کرد که البته شکاف منفی که طی ۱۰ روز گذشته به ۵۶ درصد رسیده بود با بارش‌های تازه این شکاف کاهش یافته و به ۳۶ درصد رسیده است.

او گفت: ورودی سدها به لحاظ ذخایر برفی مناسب است و امیدواریم با افزایش ورودی‌ها، شکاف موجود در حجم ذخایر آب‌های سطحی ترمیم شود؛ برای عبور از

تنش فصل پیک مصرف و تأمین حقایه‌ها با است شرایط به حالت نرمال بازگردد.

نجفیان با اشاره به اقدامات وزارت نیرو برای عبور از پیک مصرف سال جاری، افزود: تمهیدات لازم در زمینه مدیریت مصرف و مدیریت مخازن اندیشیده شده و خروجی سدها محدود شده تا ذخایر افزایش یابد و شرایط بسیار نامطلوب سال گذشته به وضعیت مطلوب‌تری برسد.

او خاطرنشان کرد: با وجود بهبود نسبی شرایط، همچنان در مقایسه با متوسط

خبر |

اجرای مانور استانی

طرح ملی سامان در گلستان

مانور استانی طرح ملی سامان با هدف افزایش پایداری شبکه توزیع برق در گلستان اجرا شد. گلستان، مؤمنی- مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق گلستان گفت: مانور سامان با هدف ارتقای پایداری شبکه برق و افزایش آمادگی پیش از فرارسیدن پیک بار تابستان، در سطح استان اجرا شد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت توزیع نیروی برق گلستان، سیداحمد موسوی در حاشیه اجرای این مانور اظهار کرد: در راستای ارتقای پایداری شبکه و افزایش آمادگی پیش از تابستان، مانور سامان به‌صورت هماهنگ در ۲ نقطه از استان با حضور ۱۶ اکیپ متشکل از ۵۵ سیمپان از آموزه‌های علی‌آباد و سرخکلانه گزگان و نمایندگان توانیر به‌طور هم‌زمان اجرا شد.

موسوی با اشاره به اهداف برگزاری این مانور افزود: طرح سامان با محوریت کاهش خاموشی بی‌برنامه، افزایش قابلیت اطمینان و پایداری شبکه، آمادگی جهت گذر از پیک تابستان ۱۴۰۵ و افزایش رضایتمندی و خدمات مطلوب به مشتریان می‌توان نام برد.

او ادامه داد: این مانور استانی که در شهر سرخکلانه گزگان و علی‌آبادکنول برگزار گردید که کارشناسان فنی و ایمنی و نمایندگان توانیر نیز بر حسن اجرای عملیات نظارت داشتند.

۷

برنامه‌های بین‌المللی

و توسعه موزه

منطقه‌ای اصفهان

رازینی استاندار اصفهان با رئیس مرکز بین‌الملل وزارت میراث‌فرهنگی درباره برنامه‌های بین‌المللی و توسعه موزه منطقه‌ای

بهمن توفلی فرد، اصفهان- استاندار اصفهان در دیدار با رئیس مرکز بین‌الملل وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی درباره گزارش همکاری‌های بین‌المللی، مرمت و بهره‌برداری از موزه منطقه‌ای اصفهان و راهکارهای تأمین منابع مالی پروژه‌های میراثی استان گفت‌وگو کرد.

در سفر اخیر دکتر مهدی جمالی‌نژاد استاندار اصفهان به ایبخت، وی به همراه امیر کریم‌زاده مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان با حضور در مجموعه فرهنگی تاریخی نیاوران با حجت‌الله ایوبی رئیس مرکز بین‌الملل وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی و رئیس امور فرهنگ و رسانه سازمان برنامه‌ویودجه کشور دیدار و گفت‌وگو کردند.

در این نشست موضوعاتی از جمله برنامه‌های پیش‌روی حوزه میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان، روند مرمت و بهره‌برداری از موزه منطقه‌ای اصفهان، برگزاری رویدادهای فرهنگی و گردشگری و همچنین توسعه تعاملات و برنامه‌های بین‌المللی موردبررسی قرار گرفت.

همچنین در این دیدار راهکارهای تأمین منابع مالی و تقویت حمایت‌های بودجه‌ای برای اجرای پروژه‌های میراثی و گردشگری استان اصفهان موردبحث و تبادل نظر قرار گرفت و بر لزوم استفاده از ظرفیت‌های ملی و بین‌المللی برای پیشبرد برنامه‌های این حوزه تأکید شد.

۷

معاون رئیس‌جمهور:

کانون‌های بحرانی فرسایش

بادی قم در اولویت است

قم، زنگنه . معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، با تأکید بر اهمیت مدیریت پدیده گردوغبار در استان قم گفت: کانون‌های بحرانی فرسایش بادی در این استان در اولویت برنامه‌ها و پیگیری‌های ملی قرار گرفته است.

شپنا انصاری با اشاره به اینکه گردوغبار از مهم‌ترین چالش‌های محیط‌زیستی استان قم به شمار می‌رود، اظهار کرد: با پیگیری‌های انجام‌شده در سطح ملی و تلاش همکاران در کارگروه ملی گردوغبار، موضوع کانون‌های بحرانی فرسایش بادی استان قم موردتوجه ویژه قرار گرفته است.

او همچنین از تلاش‌های اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان قم قدرانی کرد و افزود: اقدامات خوبی با همکاری همکاران ما در این اداره کل آغاز شده و این روند با رویکرد حمایتی مسئولان استان در حال تقویت است. رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با بیان اینکه مسائل محیط‌زیستی ماهیتی بین‌بخشی دارند، تصریح کرد: حل چالش‌هایی مانند گردوغبار نیازمند همکاری و مشارکت همه دستگاه‌های ذی‌ربط است و ضروری است دستگاه‌های مرتبط این موضوع را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهند.

او ادامه داد: گزارش‌های ارائه‌شده نشان می‌دهد اقدامات مؤثری در این زمینه آغاز شده است و امیدواریم با تقویت همکاری‌ها و هماهنگی میان دستگاه‌ها، این برنامه‌ها با سرعت بیشتری پیش برود و شاهد بهبود شرایط محیط‌زیستی در استان قم باشیم.

